

YTTRANDE

2014-10-22

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm

Företagsskattekommitténs slutbetänkande Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet (SOU 2014:40), Fi2014/2212

Bokföringsnämnden (BFN) har fått ovannämnda betänkande på remiss.

BFN har granskat förslaget utifrån ett redovisningsperspektiv och avstår från att lämna synpunkter på de delar som ligger utanför nämndens ansvarsområde. Lämnade synpunkter avser kommitténs huvudförslag.

Övergripande synpunkter

Kommittén anger att den tillmäter stor betydelse vid att reglerna är så lätta som möjligt att förstå och tillämpa. Det anförs att ett alltför komplicerat regelverk skapar en stor administrativ börda och sämre förutsebarhet för företagen. Vidare att överensstämmelsen med redovisningen avsevärt bör underlätta tillämpningen för de flesta företag. BFN:s intryck är emellertid att förslaget om avdragsbegränsning för finansiella kostnader riskerar att leda till ökad administrativ börda och kostnader för företagen.

I vissa delar kan förslaget få till följd att redovisningen påverkas av skattereglerna i sådan utsträckning att dess funktion som beslutsunderlag för olika intressenter försämras. Den ökade administrativa bördan och påverkan på redovisningen kan till viss del undvikas om förslaget begränsas till att bara omfatta kapitaltillgångar och inte lagertillgångar.

BFN anser att det är oklart om avsikten i förslaget är att definitionerna av finansiella instrument och finansiella kostnader ska överensstämma med de definitioner som används inom redovisningsrätten. Skulle avsikten vara att uppnå en överensstämmelse, kommer förslaget leda till en större administrativ börda för företagen eftersom definitionen av finansiella instrument i redovisningsrätten är vid. BFN anser att en utgångspunkt bör vara att bara sådana intäkter och kostnader som redovisas under finansiella poster i årsredovisningen ska omfattas av avdragsbegränsningen. På det sättet uppnås en tydlighet samtidigt som företagens administrativa börda begränsas.

Finansiella kostnader får inte ingå i anskaffningsvärdet

Kommittén föreslår att finansiella kostnader inte ska få ingå i det skattemässiga anskaffningsvärdet för lagertillgångar, inventarier, byggnader och markanläggningar. Ett genomförande av förslaget innebär att en redovisning som upprättas enligt regler i redovisningslagstiftning och i de allmänna råd som BFN ger ut, inte i samma utsträckning som tidigare kan tjäna som underlag för beskattningen. Det innebär att det kommer att vara nödvändigt att göra justeringar i deklarationen.

Bestämmelserna om räknenskapsenlig avskrivning får tillämpas bara om avdraget motsvarar avskrivningen i redovisningen. Enligt redovisningsreglerna får låneutgifter i vissa fall räknas in i anskaffningsvärdet för en inventarie och de utgör därmed en del av avskrivningen. Ett genomförande av förslaget skulle få till följd att företaget endast kan tillämpa räknenskapsenlig avskrivning om möjligheten enligt redovisningsreglerna inte utnyttjas och skulle därför innebära att god redovisningssed inte kan tillämpas fullt ut.

Förslaget innebär också i andra avseenden att redovisningen i större utsträckning kan komma att anpassas till skattereglerna med de nackdelar det innebär i fråga om den finansiella rapporteringens funktion som ett allsidigt beslutsunderlag.

Sammantaget finns det alltså en risk för att ett genomförande av kommitténs förslag kommer att leda till ett administrativt merarbete för företagen och att kvaliteten på den information som lämnas i årsredovisningarna försämras.

I bilaga 1 redogörs närmare för de iakttagelser som gjorts vad gäller denna del i förslaget.

Definition av finansiella instrument

I förslaget till 24 a kap. 3 § inkomstskattelagen (IL) anges att med finansiellt instrument avses detsamma som i 4 kap. 14 a och 14 c §§ årsredovisningslagen (ÅRL). Bestämmelserna i ÅRL innehåller dock ingen definition av finansiella instrument. Denna återfinns i stället i BFNAR 2012:1, Bokföringsnämndens allmänna råd om årsredovisning och koncernredovisning (K3). I författningskommentaren till förslaget till ändring av IL anges att det är denna definition av finansiellt instrument som ska tillämpas, men det är inte K3:s definition som återges.

Enligt K3, och även IFRS-reglerna, är ett finansiellt instrument varje form av avtal som ger upphov till en finansiell *tillgång* hos en part och en finansiell *skuld* eller ett egetkapital-instrument hos en annan part. I författningskommentaren anges istället varje avtal som ger upphov till en finansiell *intäkt* eller finansiell *kostnad*. I författningskommentaren anges också att bestämmelsen ska tolkas så att definitionen överensstämmer med den i K3, även för företag som inte tillämpar K3. Sammantaget innebär detta att IL riskerar att bli svår att förstå och tillämpa.

Om den definition av finansiella instrument som finns i K3 och IFRS även ska gälla skatterättsligt bör detta framgå direkt i IL och med samma lydelse.

BFN anser att det är oklart om den skattemässiga definitionen av finansiella instrument, och därmed även definitionen av finansiella kostnader, är avsedd att överensstämma med den

redovisningsmässiga. Med tanke på vad som skrivs i betänkandet både vad gäller definitionen av finansiella instrument och av finansiella kostnader är BFN tveksam till att det är avsikten. Om så inte är fallet, bör det övervägas om det är lämpligt att använda begreppet finansiella instrument i de föreslagna bestämmelserna.

I bilaga 1 redogörs närmare för de iakttagelser som gjorts vad gäller definitionerna av finansiella instrument och finansiella kostnader.

Detta yttrande har beslutats av BFN:s kanslichef Stefan Pärnhem efter föredragning.

Stefan Pärnhem
kanslichef

Anna Ersson
föredragande

Bilaga 1

Detaljsynpunkter på förslaget**Finansiella kostnader får inte ingå i anskaffningsvärdet**

Enligt ÅRL ska utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet räknas in i anskaffningsvärdet för en förvärvad tillgång (4 kap. 3 § andra stycket ÅRL). Ett exempel på en sådan direkt hänförlig utgift är courtage vid förvärv av en finansiell tillgång. Bestämmelsen gäller alla företag som tillämpar ÅRL och oavsett om tillgången redovisningsmässigt klassificeras som en anläggningstillgång, en kortfristig placering eller som lager.

Företag som tillämpar K3 får i vissa fall räkna in låneutgifter i anskaffningsvärdet för anläggnings- och lagertillgångar (4 kap. 3 § fjärde stycket ÅRL samt punkt 25.4 i K3). Mindre företag som tillämpar de förenklade regelverken BFNAR 2008:1 eller 2009:1 (K2) får inte räkna in ränta/låneutgifter eftersom K2 av förenklings-skäl delvis är anpassat till skattelagstiftningen.

Enligt BFN:s tolkning av förslaget är courtage en finansiell kostnad. En effekt av förslaget är därmed att alla företag, även de mindre som valt att tillämpa det förenklade regelverket K2, och som har värdepapper som skattemässigt klassificeras som lager, måste göra justeringar i deklarationen. BFN har ingen möjlighet att anpassa redovisningsreglerna till skattereglerna för att förenkla för de mindre företagen.

För företag som tillämpar K3 innebär förslaget att justering måste göras i deklarationen även för andra tillgångar, om företaget valt att räkna in låneutgifter i det redovisningsmässiga anskaffningsvärdet. För lagertillgångar torde det bli komplicerat att hålla reda på och justera för skillnaden mellan redovisat och skattemässigt anskaffningsvärde.

Vad gäller inventarier innebär förslaget att möjligheten att tillämpa räkningsmässigt avskrivning går förlorad om låneutgifter räknas in i det redovisningsmässiga anskaffningsvärdet.

De föreslagna skattereglerna kan leda till att företag som tillämpar K3, av skatteskal väljer att inte räkna in låneutgifter i det redovisningsmässiga anskaffningsvärdet och att årsredovisningen därmed ger en sämre bild av värdet på företagets tillgångar.

Förslaget innebär också en ökad administrativ börda för företag som har värdepapper som skattemässigt klassificeras som lager och företag som tillämpar K3 och väljer att räkna in låneutgifter i det redovisningsmässiga anskaffningsvärdet.

Anskaffningsvärde för inventarier som förvärvats genom gåva

I förslaget till ändring av 18 kap. 7 § inkomstskattelagen (IL) anges att om inventarierna förvärvas på annat sätt än genom köp, byte, egen tillverkning eller på liknande sätt, anses

marknadsvärdet vid förvärvet som anskaffningsvärde *med undantag för finansiella kostnader som avses i 24 a kap. 4 §.*

BFN ställer sig frågan hur företaget ska kunna avgöra om det ingår en finansiell kostnad i marknadsvärdet vid t.ex. förvärv genom gåva och hur den finansiella kostnaden ska beräknas.

Definition av finansiella instrument

Den redovisningsmässiga definitionen av finansiella instrument omfattar, utöver aktier, andelar, obligationer och liknande, även olika typer av fordringar, skulder och avtal, t.ex. kundfordringar, leverantörsskulder och leasingavtal. Det finns även finansiella instrument som kan klassificeras som eget kapital. Det innebär att alla finansiella instrument inte redovisas under rubrikerna Finansiella anläggningstillgångar eller Kortfristiga placeringar i årsredovisningen (se bilaga 1 i ÅRL).

I författningskommentaren till 24 a kap. 3 § anges att den skatterättsliga definitionen överensstämmer med den redovisningsmässiga med beaktande av de undantag som finns i bestämmelsen och att innebörden av termen således är kopplad till god redovisningssed. Men det anges också att *instrument som i ett företags årsredovisning klassificeras som ett finansiellt instrument* även kommer att klassificeras som ett finansiellt instrument enligt skattereglerna. Avses med den senare meningen det som i balansräkningen redovisas under rubrikerna Finansiella anläggningstillgångar eller Kortfristiga placeringar, motsäger det skrivningen i den första meningen.

I avsnitt 14.5.5 i betänkandet anges vilka finansiella instrument som åsyftas i förslaget till 24 a kap. 4 §; fordringsrätter, delägarrätter samt terminer och optioner. I uppräknningen ingår inte t.ex. kundfordringar och leverantörsskulder.

BFN anser att det är oklart om den skattemässiga definitionen av finansiella instrument är avsedd att överensstämma med den redovisningsmässiga. Med tanke på vad som skrivs i betänkandet både vad gäller definitionen av finansiella instrument och av finansiella kostnader, se nedan, är BFN tveksamma till att det är avsikten.

Definition av finansiella kostnader

I betänkandet föreslås att termen finansiella kostnader ska användas för att beteckna de kostnader som omfattas av avdragsförbudet eftersom termen redan finns inom redovisningen där den motsvaras av kostnader hänförliga till finansiella *tillgångar* såsom ränta, utdelning, förlust vid avyttring av finansiella *tillgångar* och så vidare. Det anges att den skatterättsliga termen finansiella kostnader som föreslås i huvudsak kommer att ha samma betydelse som den har inom redovisningen, men med de avgränsningar som följer av förslaget till 24 a kap. 4 § IL.

I årsredovisningens resultaträkning klassificeras intäkter och kostnader antingen som rörelseintäkter och rörelsekostnader eller som finansiella intäkter och kostnader. I rörelseresultatet (rörelseintäkter minus rörelsekostnader) ingår bl.a. nettoomsättning, varuinköp, personalkostnader, övriga externa kostnader och avskrivningar. Under rubriken Finansiella poster redovisas t.ex. räntor, utdelningar, valutakursdifferenser *av finansiell*

karaktär och realisationsresultat vid avyttring av tillgångar som redovisas under posterna Finansiella anläggningstillgångar eller Kortfristiga placeringar.

Enligt förslaget till 24 a kap. 4 § IL är bl.a. förlust vid avyttring och nedskrivning av *finansiella instrument* en finansiell kostnad. Med den definition av finansiella instrument som föreslås omfattar det föreslagna skatterättsliga begreppet fler intäkter och kostnader än de som i resultaträkningen tas upp under finansiella poster. Av definitionen av finansiella instrument följer att bl.a. kundfordringar och valutakonton är finansiella instrument. Kostnader kopplade till sådana tillgångar, t.ex. kundförluster och valutakursförluster på valutakonton som är näringstillgångar, redovisas inte under finansiella poster utan ingår i rörelseresultatet.

I författningskommentaren till 24 a kap. 4 § anges dock att bestämmelsen avser nedskrivning på finansiella instrument *som utgör lagertillgångar*.

Som angetts ovan under rubriken Definition av finansiella instrument anser BFN att det är oklart om den skattemässiga definitionen av finansiella instrument, och därmed finansiella kostnader, är avsedd att överensstämma med den redovisningsmässiga. Med tanke på vad som skrivs i betänkandet både vad gäller definitionen av finansiella instrument och av finansiella kostnader är BFN tveksam till att det är avsikten.

Är den skatterättsliga definitionen avsedd att överensstämma med den redovisningsmässiga, men bestämmelsen om nedskrivning i 24 a kap. 4 § endast är avsedd att gälla lagertillgångar, behöver det framgå av 24 a kap. 4 §.

BFN är tveksam till att nedskrivningar och förluster på kundfordringar och kursförluster på valutakonton ska ingå i begreppet finansiell kostnad. Dessa bör av förenklingsskäl, precis som ränta på leverantörsskulder där krediten lämnats på sedvanliga villkor, undantas från definitionen av finansiella kostnader så att definitionen så långt som möjligt överensstämmer med vad företagen redovisar under finansiella poster.

Även räntedelen av vissa hyresbetalningar och dold räntekompensation (för företag som tillämpar K2) är kostnader som inte redovisas under finansiella poster i årsredovisningen. Förslaget innebär att företagen behöver göra en separat beräkning för att fånga upp de kostnader och intäkter som skatterättsligt definieras som finansiella kostnader och intäkter. Skillnaderna kan bli större för de mindre företagen som tillämpar K2.

Begreppet nedskrivning i 24 a kap. 4 §

Kommittén har valt att använda begreppet nedskrivning med motiveringen att det då för tillämpningen av bestämmelsen torde sakna betydelse om lagret upptagits till sitt verkliga värde eller är värderat enligt längsta värdets princip. I redovisningslagstiftningen används begreppet nedskrivning kopplat till anläggningstillgångar. En omsättningstillgång värderas enligt lägsta värdets princip.

BFN anser att tillämpningen av skattereglerna skulle underlättas om samma begrepp så långt som möjligt används i skattelagstiftningen och redovisningslagstiftningen.

Övrigt

Finansieringsavdraget

I förslaget till 29 a kap. 2 § IL anges att underlag för finansieringsavdrag beräknas genom att näringsverksamhetens intäktsposter minskas med kostnadsposterna. I författningskommentaren anges att underlaget utgörs av det skattemässiga resultatet vilket innebär att bland annat avdrag och återföring av periodiseringsfond påverkar underlaget liksom lämnade och mottagna koncernbidrag och tidigare års underskott.

I 30 kap. 5 § IL regleras beloppsgränsen för avdrag till periodiseringsfond. Juridiska personer får dra av högst ett belopp som motsvarar 25 procent av överskottet av näringsverksamheten före avdraget

BFN anser att en utformning av 29 a kap. 2 § med 30 kap. 5 § som förebild skulle förenkla och förtydliga tillämpningen av bestämmelsen.

Som en följd av de föreslagna ändringarna i betänkandet bör 30 kap. 5 § ändras så att det framgår att avdraget för periodiseringsfond motsvarar 25 procent av överskottet av näringsverksamheten före avdraget och avdrag för finansieringsavdrag enligt 29 a kap.

Finansiella företag

I författningskommentaren till 39 kap. 34 § IL anges att med fastställd balansräkning i bestämmelsen avses att balansräkningen har beslutats på ordinarie årsstämma med hänvisning till 7 kap. 10-11 §§ aktiebolagslagen. Alla finansiella företag är dock inte aktiebolag varför hänvisningen inte är relevant för alla företag som berörs av bestämmelsen.

Övergångsbestämmelser

Förslaget saknar bestämmelser om hur det ska tillämpas på befintliga tillgångar t.ex. vad gäller bestämmelsen om att ränta inte få ingå i anskaffningsvärdet för vissa tillgångar. BFN utgår ifrån att de nya bestämmelserna är framåtriktade och därmed inte påverkar befintliga tillgångar.

Förslaget saknar också övergångsbestämmelser vad gäller den s.k. aktiefällan.